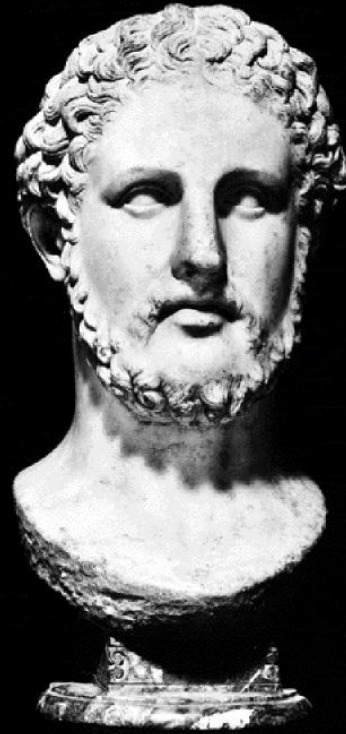

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

Αλκιβιάδης

Γέννηση	περίπου 450 π.Χ. Αθήνα, Ελλάδα
Θάνατος	404 π.Χ. Φρυγία
Υπηρεσία/κλάδος	Αθήνα (415–412 π.Χ. Σπάρτη) (412–411 π.Χ. Περσία)
Βαθμός	Στρατηγός
Μάχες/πόλεμοι	Ναυμαχία της Αβύδου (410 π.Χ) Ναυμαχία της Κυζίκου (410 π.Χ) Πολιορκία του Βυζαντίου (408 π.Χ)

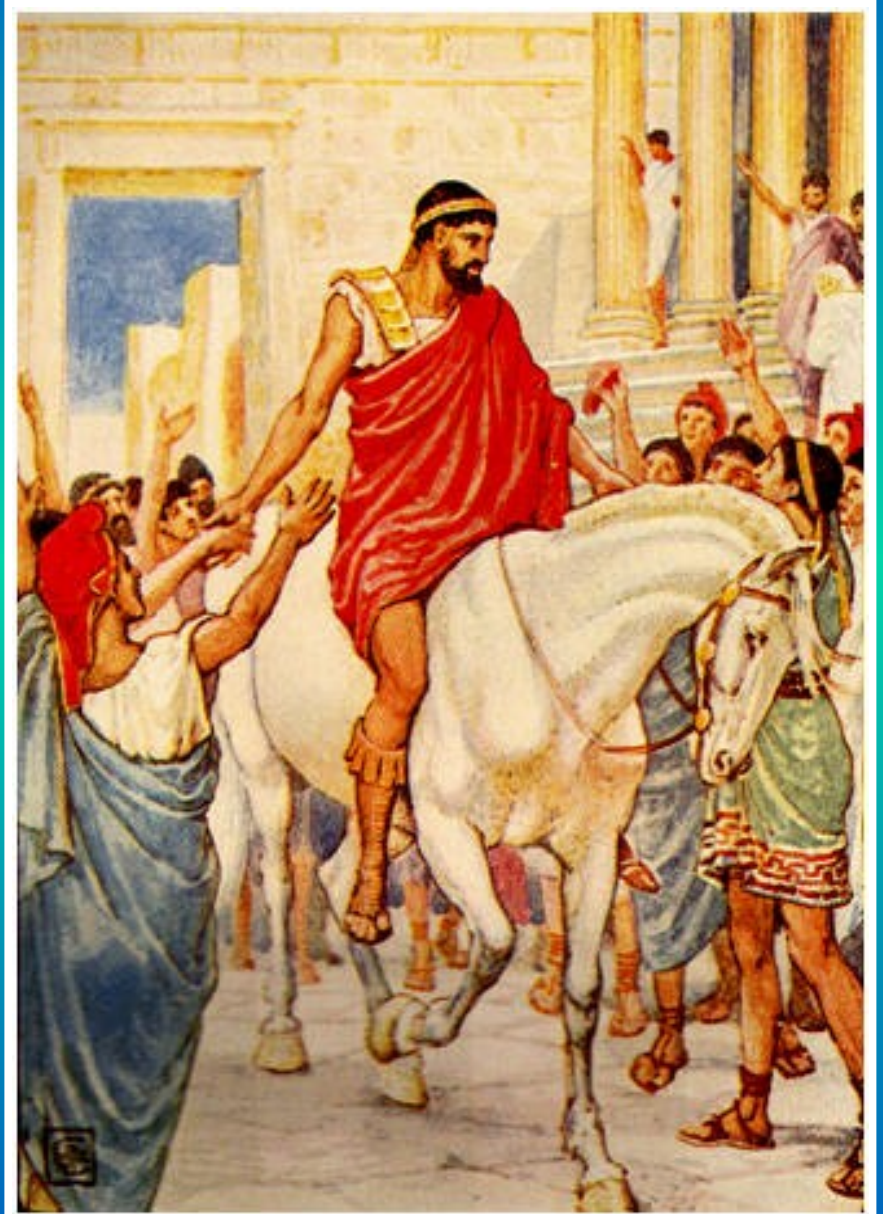
Ο Αλκιβιάδης Κλεινίου Σκαμβονίδης , ήταν ένας εξέχων Αθηναίος πολιτικός, ρήτορας και στρατηγός. Ήταν το τελευταίο γνωστό μέλος της αριστοκρατικής οικογένειας των Αλκμεωνίδων. Έπαιξε σημαντικό ρόλο στο δεύτερο μισό του Πελοποννησιακού πολέμου ως στρατηγικός σύμβουλος, στρατιωτικός και πολιτικός.

Παιδική ηλικία

Ο Αλκιβιάδης γεννήθηκε στην Αθήνα, και ήταν γιος του Κλεινία και της Δεινομάχης. Η μητέρα του ήταν κόρη του Μεγακλή. Ο Αλκιβιάδης άνηκε, από την πλευρά της μητέρας του, στην πανίσχυρη οικογένεια των Αλκμαιονίδων – ο ξακουστός Περικλής και ο αδερφός του Αρίφρων ήταν ξαδέρφια της Δεινομάχης, καθώς ο πατέρας τους και η μητέρα τους ήταν ξαδέρφια. Ο παππούς του, ονόματι Αλκιβιάδης, ήταν φίλος του Κλεισθένη, του διάσημου συνταγματικού αναμορφωτικού στα τέλη του 6ου αιώνα π.Χ. Μετά τον θάνατο του Κλεινία στη μάχη της Κορώνειας, ο Περικλής και ο Αρίφρων έγιναν οι κηδεμόνες του. Σύμφωνα με τον Πλούταρχο, ο Αλκιβιάδης είχε αρκετούς διάσημους δασκάλους, συμπεριλαμβανομένου του Σωκράτη και ήταν καλά προπονημένος στην τέχνη της ρητορικής.] Ήταν γνωστός, ωστόσο, για τον απειθαρχο χαρακτήρα του, ο οποίος αναφέρεται από αρχαίους Έλληνες και Λατίνους συγγραφείς σε διάφορες περιπτώσεις.

Ο Αλκιβιάδης συμμετείχε στη μάχη της Ποτίδαιας το 432 π.Χ., όπου θεωρείται ότι ο Σωκράτης του έσωσε τη ζωή και ξανά στη μάχη του Δηλίου το 424 π.Χ. Ο Αλκιβιάδης είχε στενή σχέση με τον Σωκράτη, το σεβόταν.

Ο Αλκιβιάδης παντρεύτηκε την Ιππαρέτη, την κόρη του Ιππόνικου, ενός πλούσιου Αθηναίου. Σύμφωνα με τον Πλούταρχο, η Ιππαρέτη αγαπούσε τον άνδρα της, αλλά προσπάθησε να τον χωρίσει επειδή συναναστρεφόταν με εταίρες. Ζούσε μαζί του μέχρι το τέλος της ζωής του, και γέννησε δύο παιδιά, μια κόρη και ένα γιο, τον Αλκιβιάδη, τον οποίο σεβόταν.

Πολιτική καριέρα μέχρι το 412 π.Χ Άνοδος στο προσκήνιο

Ο Αλκιβιάδης για πρώτη φορά βρέθηκε στο προσκήνιο όταν άρχισε να υποστηρίζει τις επιθετικές κινήσεις των Αθηναίων μετά την υπογραφή της Ειρήνης του Νικία. Αυτή η συμφωνία, μια ανακωχή μετά της Σπάρτης και της Αθήνας στα μέσα του Πελοποννησιακού Πολέμου, ήρθε μετά από 7 χρόνια πολέμου, στα οποία καμία πλευρά δεν πέτυχε αποφασιστικό πλεονέκτημα.

Κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου, ο Αλκιβιάδης άλλαξε τις πολιτικές του συμμαχίες αρκετές φορές. Στην πατρική του Αθήνα, στις αρχές της δεκαετίας του 410 π.Χ, υιοθέτησε μια επιθετική ξένη πολιτική, και ήταν εξέχων υποστηρικτής της εκστρατείας στη Σικελία, αλλά έφυγε στη Σπάρτη, όταν οι πολιτικοί του εχθροί υπέβαλαν μήνυση για ιεροσυλία. Στη Σπάρτη, υπηρέτησε ως στρατηγικός σύμβουλος, προτείνοντας ή επιβλέποντας μεγάλες εκστρατείες κατά της Αθήνας. Και στη Σπάρτη, ωστόσο, ο Αλκιβιάδης απέκτησε ισχυρούς εχθρούς και αποστάτησε στην Περσία. Εκεί υπηρέτησε ως σύμβουλος του σατράπη Τισσαφέρνη μέχρι να του ζητήσουν οι Αθηναίοι να επιστρέψει. Τότε, υπηρέτησε ως Αθηναίος Στρατηγός για αρκετά χρόνια, αλλά οι εχθροί του κατάφεραν να τον εξορίσουν για δεύτερη φορά.

Η εκστρατεία στη Σικελία ήταν ιδέα του Αλκιβιάδη, και μερικοί μελετητές ισχυρίζονται ότι, αν τη διοίκηση της εκστρατείας είχε αναλάβει ο Αλκιβιάδης και όχι ο Νικίας, η εκστρατεία δεν θα ήταν τόσο καταστροφική για τους Αθηναίους. Στα χρόνια που υπηρέτησε τη Σπάρτη, ο Αλκιβιάδης έπαιξε ένα σημαντικό ρόλο στην καταστροφή της Αθήνας – η κατάληψη της Δεκέλειας και οι εξεγέρσεις αρκετών κριτικών αθηναϊκών Θεμάτων διεξήχθησαν είτε λόγω της γνώμης του είτε υπό τη διοίκηση του. Όταν επέστρεψε στην Αθήνα, έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε μια σειρά αθηναϊκών νικών που ανάγκασαν τη Σπάρτη να ζητήσει ειρήνη. Ευνόησε αντισυμβατικές τακτικές, νικώντας τις μάχες με προδοσία ή διαπραγματεύσεις αντί με πολιορκία. Τα πολιτικά και στρατιωτικά ταλέντα του Αλκιβιάδη αποδείχθηκαν χρήσιμα για όποιο κράτος ήταν υπό την υποταγή του, αλλά η κλίση του να κάνει ισχυρούς εχθρούς ήταν συμβατή με το γεγονός ότι ποτέ δεν έμεινε σε ένα μέρος για πολύ καιρό.

Αποστασία στη Σπάρτη

Ο Αλκιβιάδης υπηρέτησε ως στρατιωτικός σύμβουλος στη Σπάρτη και βοήθησε τη Σπάρτη να κερδίσει αρκετές σημαντικές μάχες. Τους συμβούλευσε να χτίσουν ένα μόνιμο φρούριο στη Δεκέλεια, 10 μίλια (16 χιλιόμετρα) από την Αθήνα και μέσα στη Θέα της πόλης.] Κάνοντας το αυτό, οι Σπαρτιάτες έκοψαν τους Αθηναίους από τα σπίτια τους, τις καλλιέργειες τους και τα ορυχεία αργυρού που είχαν στο Σούνιο. [Αυτό ήταν μέρος του σχεδίου του Αλκιβιάδη για να ξαναρχίσει τον πόλεμο με την Αθήνα στην Αττική. Αυτή η κίνηση ήταν καταστροφική για την Αθήνα και ανάγκασε τους Αθηναίους να μείνουν στα μεγάλα τους τείχη για ένα χρόνο, λαμβάνοντας εφόδια από Θαλάσσιους δρόμους. Βλέποντας την Αθήνα πολιορκημένη σε δεύτερο μέτωπο, μέλη της Δηλιακής Συμμαχίας άρχισαν να σκέφτονται για εξέγερση. Ως επακόλουθο της καταστροφικής ήττας των Αθηναίων στη Σικελία, ο Αλκιβιάδης σάλπαρε στην Ιωνία με σπαρτιατικό στόλο και κατάφερε να πείσει τις ιωνικές πόλεις να αρχίσουν εξέγερση. Παρά τις πολύτιμες συμβουλές που έδωσε στους Σπαρτιάτες, ο Αλκιβιάδης απώλεσε την εύνοια της σπαρτιατικής κυβέρνησης, με αρχηγό τον Άγη Β΄. Ο Λεωτυχίδας, γιος του Άγη και της Τιμαίας μετά από αυτό, και πιστεύεται ότι αποτελεί γιος του Αλκιβιάδη. Η επιρροή του Αλκιβιάδη μειώθηκε περαιτέρω μετά την αποχώρηση του Ένδιου, ενός εφόρου με τον οποίο είχε καλές σχέσεις. Σύμφωνα με ισχυρισμούς, ο Αστύοχος, ένας Σπαρτιάτης Ναύαρχος, διέταξε τον θάνατο του, αλλά ο Αλκιβιάδης το έμαθε και αποστάτησε στον Πέρση σατράπη Τισσαφέρνη, ο οποίος υποστήριζε οικονομικά τις πελοποννησιακές δυνάμεις το 412 π.Χ.

Στη Μικρά Ασία

Με την άφιξη του στην περσική αυλή, ο Αλκιβιάδης κέρδισε την εμπιστοσύνη του πανίσχυρου σατράπη και έκανε αρκετές πολιτικές προτάσεις, οι οποίες έλαβαν καλή υποδοχή. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, ο Αλκιβιάδης αμέσως άρχισε να κάνει ότι μπορεί συμπράττοντας με τον Τισσαφέρνη ώστε να τραυματίσει την πελοποννησιακή υπόθεση. Προέτρεψε τον σατράπη να μειώσει τις πληρωμές που έκανε στον πελοποννησιακό στόλο και να αρχίσει την παράτυπη παράδοση τους. Μετά, ο Αλκιβιάδης συμβούλευσε τον Τισσαφέρνη να δωροδοκήσει τους Στρατηγούς των πόλεων για να κερδίσει πολύτιμες πληροφορίες για τις δραστηριότητες τους. Τέλος, και πιο σημαντικό, συμβούλευσε τον Τισσαφέρνη να μην φέρει τον περσικό στόλο σε σύγκρουση, καθώς ο συνεχής πόλεμος θα προκαλούσε εξάντληση στους στρατιώτες. Αυτό θα επέτρεπε στους Πέρσες να κατακτήσουν πιο εύκολα την περιοχή μετά την πάλη. Ο Αλκιβιάδης προσπάθησε να πείσει τον σατράπη ότι ήταν προς το συμφέρον της Περσίας να εξαντλήσει αρχικά την Αθήνα και τη Σπάρτη, «και μετά να μειώσει όσο μπορέσει τη δύναμη των Αθηναίων, για να μπορέσει να απαλλάξει τη χώρα των Πελοποννησίων»

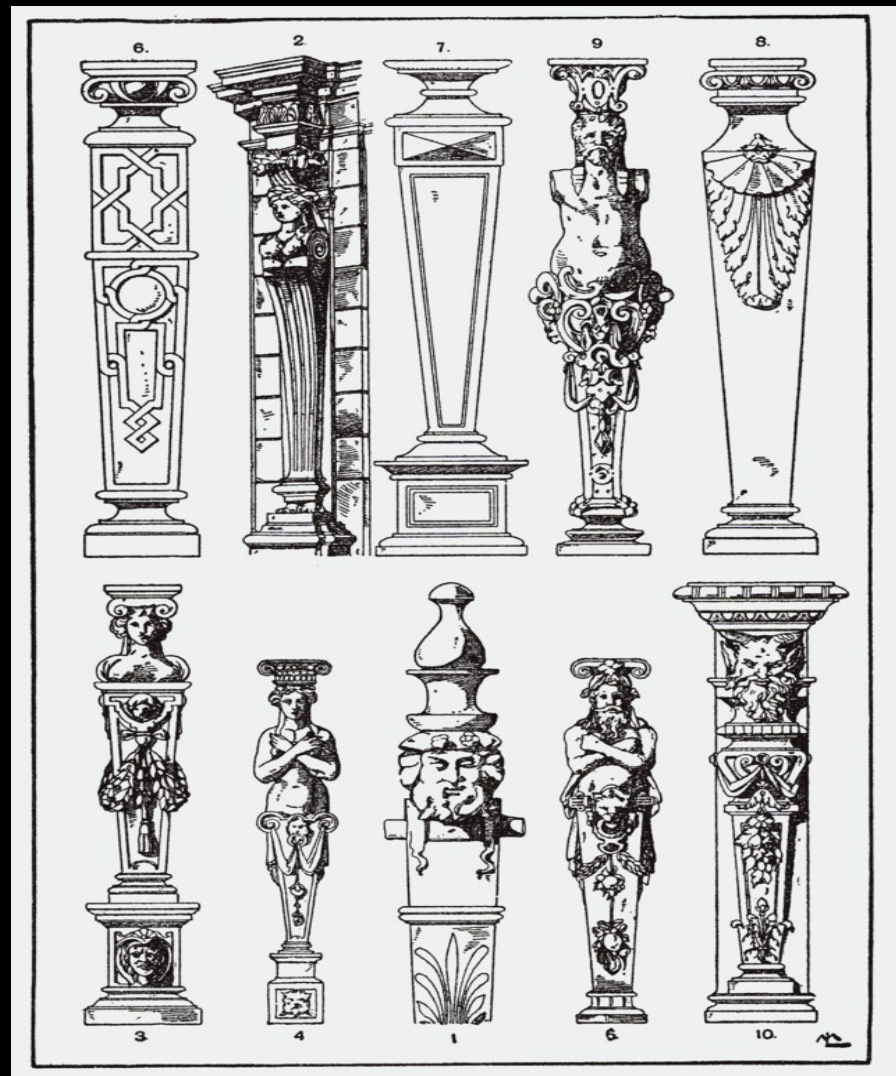
Ερμές

Οι **Ερμές (Ερμαί)** ήταν λίθινες, τετράπλευρες ορθογώνιες στήλες οι οποίες στην κορυφή έφεραν προτομή και καμιά φορά κορμό άνδρα. Τοποθετούνταν σε διάφορα σημεία της αρχαίας Ελλάδας ως οδοδείκτες ή αφιερώματα ή σύμβολα ορίων μιας ακίνητης περιουσίας. Υιοθετήθηκαν αργότερα και από τους Ρωμαίους, με αποτέλεσμα να εξαπλωθούν και στη δυτική Ευρώπη

Στην Αττική πολλές Ερμές τοποθέτησε ο Πεισιστρατίδης Ίππαρχος σαν οδοδείκτες, για να μετρώνται με ακριβεία οι αποστάσεις και να αναγράφονται οι διευθύνσεις, με χρήση δηλαδή ανάλογη των σημερινών οδικών πινακίδων. Επάνω σε αυτές είχε δώσει εντολή να αναγράφονται διάφορες προτροπές όπως "μη φίλον εξαπάτα", "στίχε δίκαια φρονών" κ.α.

Πολλοί έβαζαν Ερμές και στην είσοδο του σπιτιού τους, ως δηλωτικό της κατοικίας τους αλλά και ως κάτι ανάλογο με το σημερινό εικονοστάσι, δηλαδή για προστασία και εξορκισμό του κακού.

Περίφημες ήταν και οι Ερμές της αθηναϊκής Αγοράς, όπου λειτουργούσαν ως ένα είδος τιμητικής προτομής και ήταν διατεταγμένες σε σειρά στη "Στοά των Ερμών", οι κεφαλές των οποίων αποκόπηκαν μαζί με πολλές άλλες από άγνωστα άτομα κατά τις παραμονές της Σικελικής εκστρατείας, οπότε οι υποψίες βάρυναν τον Αλκιβιάδη.

ερμαϊκή στήλη ηλικιωμένου
άνδρα, ίσως φιλοσόφου,
Αφγανιστάν, 2ος αιώνας π.Χ.

Διάφοροι τύποι Ερμών

Η ΣΙΚΕΛΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ (415-413 π.Χ.)

Το 415 π.Χ. ο Νικίας αντιτάχθηκε στην ιδέα της σικελικής εκστρατείας την οποία υποστήριζε ο Αλκιβιάδης. Τελικά όμως αναγκάστηκε να υποταχθεί στην απόφαση του δήμου για την πραγματοποίησή της, και μάλιστα να συμμετάσχει στην εκστρατεία ως στρατηγός μαζί με τον Αλκιβιάδη και τον Λάμαχο. Το φθινόπωρο του 414 π.Χ., μόνος πλέον ηγέτης του εκστρατευτικού σώματος μετά την ανάκληση του Αλκιβιάδη και τον θάνατο του Λαμάχου και βασανιζόμενος από πάθηση των νεφρών, ο Νικίας ζήτησε να ανακληθεί από τη Σικελία. Το αίτημά του δεν έγινε δεκτό, και αντ' αυτού η Αθήνα του έστειλε ενισχύσεις για να συνεχίσει τον πόλεμο.

Παρά τη γενναιότητά του ο Νικίας, με την αναποφασιστικότητα, την αναβλητικότητα και την αδράνειά του σε κρίσιμες στιγμές, συνέβαλε καιρίως στην ήττα των Αθηναίων στη Σικελία, που είχε ως αποτέλεσμα και τη δική του αιχμαλωσία και δημόσια εκτέλεση.

Το όνομα του Νικία απουσίαζε από τη στήλη με τα ονόματα των στρατηγών που είχαν πολεμήσει στη Σικελία. Αυτή ήταν η μεταθανάτια τιμωρία που του επέβαλαν οι Αθηναίοι για τις ευθύνες του στο οικτρό τέλος μιας επιχείρησης την οποία ο Νικίας έκανε ό,τι μπορούσε για να αποτρέψει.

Ο Αλκιβιάδης, πολιτικός με πολλές ικανότητες και υπέρμετρες φιλοδοξίες, χρησιμοποιώντας ως πρόφαση τον πόλεμο δυο σικελικών πόλεων.

Αποκατάσταση ως Αθηναίος Στρατηγός

Στην πρώτη του ομιλία μπροστά στα συγκεντρωμένα στρατεύματα, ο Αλκιβιάδης παραπονέθηκε πικρά για της συνθήκες εξορίας του, αλλά στο μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας μιλούσε για την επιρροή του στον Τισσαφέρνη. Τα κύρια κίνητρα της ομιλίας του ήταν να κάνει τους ολιγαρχικούς στην Αθήνα να τον φοβούνται και να αυξήσει την πίστωση του με τον στρατό στη Σάμο. Μετά την ομιλία του, τα σώματα τον εξέλεξαν αμέσως Στρατηγό μαζί με τον Θρασύβουλο και άλλους. Στην πραγματικότητα, τους ξεσήκωσε τόσο πολύ που πρότειναν να σαλπάρουν για τον Πειραιά και να επιτεθούν στους ολιγαρχικούς στην Αθήνα. Ο Αλκιβιάδης, μαζί με τον Θρασύβουλο, ηρέμησαν τους ανθρώπους και τους έδειξαν την τρέλα αυτής της πρότασης, η οποία θα πυροδοτούσε εμφύλιο πόλεμο και θα οδηγούσε στην ήττα της Αθήνας. Λίγο αργότερα, μετά την αποκατάσταση του Αλκιβιάδη ως Αθηναίο Στρατηγό, οι 400 ανατράπηκαν και αντικαταστάθηκαν με μια ευρύτερη ολιγαρχία, η οποία άνοιξε τον δρόμο για τη δημοκρατία.

Μετέπειτα στρατιωτικές επιτυχίες

Μετά τη νίκη τους, ο Αλκιβιάδης και ο Θρασύβουλος άρχισαν την πολιορκία της Χαλκηδόνας το 409 π.Χ, με περίπου 190 πλοία. Παρόλο που δεν κατάφερε να πετύχει αποφασιστική νίκη ή να αναγκάσει την πόλη να παραδοθεί, ο Αλκιβιάδης ήταν ικανός να νικήσει μια μικρή τακτική μάχη έξω από τις πύλες της πόλης και ο Θηραμένης υπέγραψε συμφωνία με τους Χαλκηδόνιους. Αργότερα, υπέγραψαν προσωρινή συμμαχία με τον Φαρνάβαζο, η οποία εξασφάλιζε μερικά χρήσιμα άμεσα μετρητά για τον στρατό, αλλά παρόλο αυτά ο Αλκιβιάδης έψαχνε ακόμα χρήματα για να πληρώσει τους στρατιώτες και τους κωπηλάτες του στόλου.

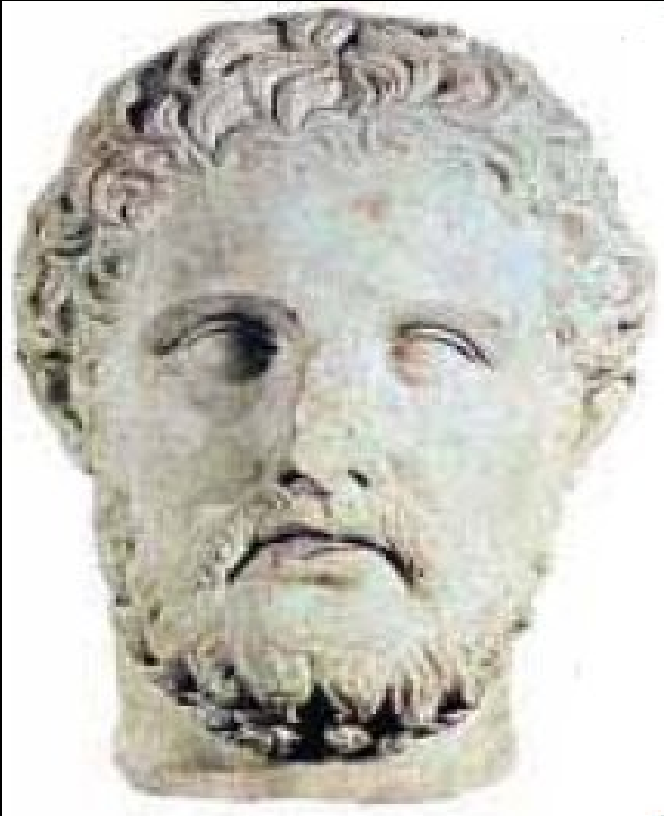

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μετά από αυτές τις επιτυχίες, ο Αλκιβιάδης επέστρεψε στην Αθήνα την άνοιξη του 407 π.Χ. Ακόμα και στον απόηχο της πιο πρόσφατης νίκης του, ο Αλκιβιάδης ήταν εξαιρετικά προσεκτικός στην επιστροφή του, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές στην κυβέρνηση, και το μεγάλο πλήγμα που προκάλεσε στην Αθήνα. Έτσι, ο Αλκιβιάδης, αντί να πάει κατευθείαν στην Αθήνα, πρώτα πήγε στη Σάμο για να πάρει 20 πλοία και να προχωρήσει με αυτά στον Κεραμεικό Κόλπο για να συγκεντρώσει 100 τάλαντα. Τελικά, σάλπαρε στο Γύθειο για να κάνει έρευνες, εν μέρει για τις αναφερόμενες προετοιμασίες των Σπαρτιατών εκεί, και εν μέρει για τα αισθήματα των Αθηναίων για την επιστροφή του. Οι έρευνες του τον διαβεβαίωσαν ότι η Αθήνα περίμενε φιλικά την επιστροφή του Αλκιβιάδη, και ότι οι φίλοι του τον παρότρυναν να επιστρέψει.

Όλες οι ποινικές διαδικασίες κατά του Αλκιβιάδη ακυρώθηκαν και οι κατηγορίες της βλασφημίας αποσύρθηκαν επισήμως. Ο Αλκιβιάδης ήταν ικανός να διεκδικήσει την αξιοπρέπεια του και να ανεβάσει το ηθικό των Αθηναίων οδηγώντας την ιερά πομπή προς την Ελευσίνα (για την τελετή των Ελευσίνιων Μυστηρίων) δια ξηράς, για πρώτη φορά μετά την κατάληψη της Δεκέλειας από τους Σπαρτιάτες. Η πομπή αντικαταστάθηκε από ταξίδι στη Θάλασσα, αλλά αυτό τον χρόνο ο Αλκιβιάδης χρησιμοποίησε ένα απόσπασμα από στρατιώτες για να συνοδεύσουν την παραδοσιακή πομπή. Η παρουσία του αποκαταστάθηκε και η εκκλησία τον εξέλεξε ως ανώτατο διοικητή ξηράς και Θάλασσας (Στρατηγός Αυτοκράτορας).

Θάνατος

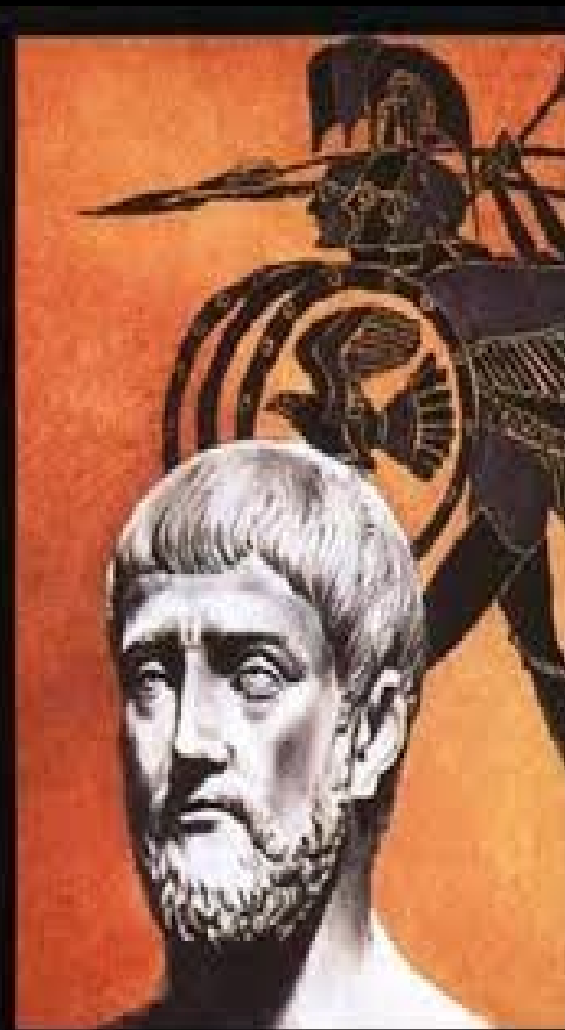
Πολλά γεγονότα για τον Θάνατο του Αλκιβιάδη παραμένουν ασαφή, καθώς υπάρχουν συγκρουόμενες αναφορές. Σύμφωνα με την παλαιότερη από αυτές, υπεύθυνοι για τον Θάνατο του Αλκιβιάδη ήταν οι Σπαρτιάτες, και πιο συγκεκριμένα ο Λύσανδρος. Αν και πολλά από την περιγραφή του δεν επιβεβαιώνονται ανεξάρτητα, η Θεωρία του Πλούταρχου είναι ως εξής: ο Λύσανδρος έστειλε ένα απεσταλμένο στον Φαρνάβαζο, ο οποίος με τη σειρά του, έστειλε τον αδερφό του στη Φρυγία, όπου ζούσε ο Αλκιβιάδης μαζί με την ερωμένη του, Τιμάνδρα. Το 404 π.Χ, καθώς ήταν έτοιμος να ξεκινήσει για τα περσικά ανάκτορα, το σπίτι του περικυκλώθηκε και πυρπολήθηκε. Βλέποντας ότι δεν υπήρχε ελπίδα να σωθεί, ο Αλκιβιάδης επιτέθηκε στους δολοφόνους, και κατάφερε να σκοτώσει έναν από αυτούς. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, το μέρος Θανάτου του Αλκιβιάδη ήταν το Έλαφος, ένα βουνό στη Φρυγία.

ΝΑ ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΣΕΤΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ

Ο Αλκιβιάδης αποτελεί μία από τις πιο αμφιλεγόμενες προσωπικότητες της αρχαίας Ελλάδας, καθώς φρόντιζε να στρέφει τις καταστάσεις ακόμα και σε δύσκολες περιπτώσεις υπέρ των συμφερόντων του. Εκείνο όμως που του αναγνωρίζουν όλοι οι ιστορικοί ακόμα και όσοι δεν είχαν την καλύτερη εντύπωση για τις πολιτικές του επιδιώξεις, είναι ότι υπήρξε ένα ιδιαίτερα έξυπνο και σπινθηροβόλο μυαλό.

Ο Αλκιβιάδης κοίταζε το συμφέρον του, και αυτό φαίνεται από το γεγονός ό,τι γνώριζε πολύ καλά ότι οι δημοκρατικοί στην Αθήνα δεν τον ήθελαν, επιθυμεί όμως να γυρίσει στην Αθήνα Θριαμβευτής. Τα συμφέροντά του όμως έβλεπε ότι δεν μπορούσαν να εξυπηρετηθούν από την ολιγαρχία και άρχισε και πάλι να στρέφεται προς τους δημοκρατικούς. Επικεφαλής του Αθηναϊκού στόλου στην Κυζίκιο και στην Άβυδο καταφέρνει να νικήσει τον στόλο των Πελοποννησίων και να επιστρέψει με τιμές ήρωα στην Αθήνα.

Υπήρξε διάσημος στις μέρες του με εξαιρετικές στρατηγικές ικανότητες και δυνατή ρητορική ευελιξία. Οι περισσότερες προσωπικές του επιτυχίες γράφεται ότι απέδωσαν λόγω της δεινότητας του στον προφορικό λόγο, ενώ ακόμα και οι πολιτικοί του αντίπαλοι γνώριζαν πολύ καλά ότι τα έβαζαν με έναν ιδιαίτερα δύσκολο αντίπαλο που γνώριζε τέλεια το παιχνίδι της διπλωματίας και της χειραγώγησης. Αν και ένας πλήρως εγωκεντρικός χαρακτήρας εντούτοις άφησε το δικό του προσωπικό στίγμα στην Αρχαία Αθήνα καταφέρνοντας να μείνει αθάνατος μέσα στους αιώνες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

Αρχαία

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

Σουβατζή Έλλη